

KLASA 2 WYMAGANIA EDUKACYJNE EDUKACJA POLONISTYCZNA

Sluchanie

- Sluchanie wypowiedzi nauczyciela, innych uczniów, nagrań audycji i aktorów jako przykładów właściwego wysławiania się w języku ojczystym. Sluchanie i wykonywanie poleceń.
- Uważne sluchanie czytanych krótkich tekstów w celu zapamiętania, a następnie jak najwierniejszego odtworzenia ich treści.
- Sluchanie i wykonywanie poleceń.
- Odważne pytanie o znaczenie niezrozumiałych słów używanych przez nadawcę informacji.
- Zachowanie kultury sluchania – życzliwe nastawienie do mówiącego; uszanowanie wyrażanych przez niego poglądów;

Mówienie

- Swobodne, samorzutne wypowiadanie się całymi zdaniami. Używanie zdań oznajmujących, pytających i rozkazujących;
- Dobieranie słów adekwatnych do rodzaju i intencji wypowiedzi
- Opowiadanie treści obrazków i historyjek obrazkowych; nadawanie tytułów
- Opowiadanie własnymi słowami treści krótkich tekstów czytanek, baśni, legend.
- Układanie opowiadań twórczych, np. podawania innego zakończenia utworu, dalszych losów
- Układanie zdań na temat różnych przedmiotów jako przygotowanie do opisu.
- Opisywanie przedmiotów z otoczenia lub przedstawionych na obrazku.
- Wygłaszanie z pamięci wierszy i krótkich fragmentów prozy.
- Dbłość o kulturę mówienia; dobieranie właściwych słów i zwrotów, odpowiedzialność za słowa; mówienie prawdy.

Czytanie

- Sprawdzenie stopnia opanowania przez dzieci techniki czytania po klasie pierwszej.
- Czytanie i rozumienie sensu uproszczonych rysunków, piktogramów, znaków informacyjnych i napisów;
- Czytanie całościowe wyrazów; płynne czytanie tekstów złożonych z krótkich zdań.
- Systematyczne wdrażanie do uwzględniania znaków przestankowych
- Umiejętne odczytywanie dialogów z podziałem na role.
- Ciche czytanie ze zrozumieniem.
- Oddawanie głosem nastroju wiersza.
- Wyszukiwanie w tekście podanych wyrazów, zwrotów, fragmentów zabawnych, smutnych.
- Czytanie z podziałem na role.
- Wspólne czytanie fragmentów lektur wybranych przez nauczyciela.
- Zachęcanie i wdrażanie do samodzielnego czytania lektur oraz czasopism dziecięcych.
- Indywidualne czytanie dziecięcych książeczek i czasopism.
- Zwracanie uwagi na higienę czytania (właściwa postawa, oświetlenie).

Pisanie

- Doskonalenie kształtu i czytelności pisma: poprawne łączenie liter w wyrazach, zachowanie proporcji liter wielkich i małych, rozmieszczanie liter i wyrazów w liniaturze; odstępy między wyrazami w zdaniu.
- Przepisywanie wyrazów i krótkich zdań; przepisywanie połączone z uzupełnianiem tekstu.
- Układanie wyrazów i zdań z rozsypanek sylabowych i wyrazowych.
- Pisanie z pamięci i ze słuchu wyrazów z określoną trudnością ortograficzną oraz krótkich tekstów,
- Zbiorowe redagowanie opowiadań na podstawie wydarzeń lub obrazów.
- Indywidualne pisanie życzeń, listów i zaproszeń.
- Tworzenie i pisanie swobodnych tekstów.

Ortografia

- Utrwalanie pisowni wyrazów z dwuznakami oraz liter oznaczających spółgłoski miękkie (zmiękczenie przez kreskę oraz przez i).
- Pisanie wyrazów z ę i ą występujących w omawianych tekstach.
- Pisanie wyrazów z utratą dźwięczności na końcu wyrazu (sad, chleb).
- Pisownia wyrazów z ó i rz wymiennym; tworzenie rodziny wyrazów dla uzasadnienia ich pisowni.
- Pisownia wyrazów z ó i rz niewymiennym oraz wyrazów z h.
- Rozdzielna pisownia przyimka z rzeczownikiem.
- Utrwalenie pisowni wyrazów wielką literą; początek zdania, imiona, nazwiska, nazwy miast, państw.
- Pisownia najczęściej używanych skrótów: ulica – ul., numer – nr, strona – s., rok – r.
- Opanowanie alfabetu i praktyczne jego zastosowanie we wspólnym wyszukiwaniu wyrazów w słowniczku ortograficznym.

Kształcenie językowe

- Rozpoznawanie zdań pojedynczych: oznajmujących, pytających, rozkazujących.

- Rozpoznawanie liter, głosek i sylab w wyrazie; wyrazów w zdaniu, spółgłosek i samogłosek.
- Rzeczowniki jako nazwy osób, zwierząt, roślin i rzeczy; rodzaje rzeczownika: męski, żeński, nijaki oraz liczby rzeczownika: pojedyncza, mnoga.
- Czasowniki jako wyrazy oznaczające czynności; liczby czasownika: pojedyncza, mnoga.
- Zgodność form rzeczownika i czasownika w liczbie.

Wiedza o literaturze

- Wyodrębnianie w utworze literackim postaci, zdarzeń, miejsca i czasu akcji.
- Wspólne ustalenie kolejności wydarzeń; porządkowanie i uzupełnianie planu wydarzeń.
- Określanie nastroju utworu; wskazywanie w nim fragmentów humorystycznych, smutnych, budzących strach, wzruszających.
- Rozpoznawanie zwrotki w wierszu; rozpoznawanie i tworzenie rymów;

Słownictwo

- Systematyczne wzbogacanie czynnego słownictwa dziecka; wprowadzanie nazw przedmiotów,
- Wyjaśnianie niezrozumiałych dla dziecka wyrazów i zwrotów związanych z ćwiczeniami w mówieniu, pisaniu i czytaniu, zastępowanie ich innymi.
- Wyszukiwanie wyrazów o podobnym lub przeciwnym znaczeniu; tworzenie łatwych wyrazów pochodnych; wyrazy wieloznaczne,
- Poznawanie i rozumienie przysłów związanych z porami i z zachowaniem ludzi • Próby samodzielnego zapisywania nowo poznanych wyrazów.
- Próby samodzielnego korzystania z różnych źródeł informacji, np. słownika ortograficznego.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Stosunki przestrzenne

- Utrwalanie umiejętności określania swojego usytuowania w przestrzeni.
- Określanie położenia przedmiotów względem obserwatora oraz względem innych obiektów.
- Doskonalenie umiejętności wyznaczania kierunków na kartce papieru i w przestrzeni: na lewo – na prawo, do przodu – do tyłu, na dół – do góry.
- Zapoznanie z kierunkami pośrednimi, np. w górnym prawym rogu, z lewej strony w dolnym rogu.
- Ocenianie odległości między obiektami; mierzenie linijką niewielkich odległości.
- Używanie ze zrozumieniem przyimków, np.: *za, pod, nad, od, do wewnątrz, na zewnątrz, obok, w*
- Posługiwanie się pojęciami: *pion, poziom, skos*.

Cechy wielkościowe

- Porównywanie dwóch lub trzech przedmiotów według wybranej cechy • Porządkowanie przedmiotów według wielkości od najmniejszego do największego i na odwrót.
- Porównywanie wielkości liczb i porządkowanie ich w ciągach rosnących lub malejących.

Rozumienie liczb i ich własności

Liczby w zakresie 100

- Poznawanie kolejnych liczb dwucyfrowych; zapisywanie liczb cyframi.
- Porównywanie liczb i porządkowanie ich w ustalonej kolejności rosnącej bądź malejącej.
- Utrwalanie rozumienia przez dziecko dziesiętkowego systemu zapisywania liczb; wskazywanie w liczbie cyfry dziesiątek i cyfry jedności.

Rozszerzenie zakresu liczbowego do 1000

- Zapisywanie liczb trzycyfrowych cyframi.
- Wskazywanie w liczbie trzycyfrowej cyfr: jedności, dziesiątek, setek.
- Porównywanie liczb; porządkowanie ich w ustalonej ciągu liczbowe: rosnące, malejące.

Posługiwanie się liczbami

Działania na liczbach w zakresie 100

- Dodawanie (odejmowanie) liczby jednocyfrowej do (od) liczby dwucyfrowej bez przekroczenia i z przekroczeniem progu dziesiętkowego
- Dodawanie i odejmowanie liczb dwucyfrowych bez przekroczenia i z przekroczeniem progu dziesiętkowego,
- Mnożenie i dzielenie liczb w zakresie tabliczki mnożenia do 50.

Działania na liczbach w zakresie 1000

- Wykonywanie czterech działań arytmetycznych na liczbach trzycyfrowych bez przekraczania progu dziesiętkowego.
- Rozwiązywanie zadań tekstowych prostych i złożonych.
- Dokonywanie analizy treści zadań.
- Zapoznanie z różnymi metodami rozwiązywania zadań tekstowych.
- Przedstawianie struktury zadania tekstowego na rysunku schematycznym.

- Rozróżnianie figur z grupy wielokątów: trójkąty, czworokąty, pięciokąty, sześciokąty
- Wprowadzenie pojęć: trójkąt, kwadrat, prostokąt; badanie charakterystycznych cech tych figur; dostrzeganie cech wspólnych i cech różniących.

- Rysowanie odcinków o podanej długości; mierzenie długości wskazanych odcinków.

Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

- Kształcenie umiejętności grupowania przedmiotów według jednej cechy, dwóch lub kilku cech.
- Tworzenie zbiorów przedmiotów zgodnie z podanym warunkiem;
- Tworzenie zbiorów liczb,
- Wykorzystanie szachów lub gier planszowych do rozwijania myślenia i rozumienia zasad.
- Wymienianie nazw kolejnych dni tygodnia; kształcenie rozumienia, że tydzień to 7 dni
- Podawanie nazwy aktualnej pory roku. • Wymienianie nazw kolejnych miesięcy; zapisywanie dat.
- Rozwiązywanie zadań na obliczanie upływu czasu kalendarzowego.
- Odczytywanie z tarczy zegarowej pełnych godzin w systemie 12-godzinnym;
- Zapoznanie z pojęciem *minuty*; odczytywanie godzin i minut w systemie 12-godzinnym, np.
- Wprowadzenie pojęć: *doba, godzina, minuta, kwadrans*.
- Dokonywanie prostych obliczeń zegarowych.
- Mierzenie długości różnych przedmiotów linijką, metrem krawieckim, stolarskim.
- Rysowanie i mierzenie długości odcinków.
- Porównywanie długości mierzonych odcinków.
- Wprowadzenie pojęcia *metr*.
- Ważenie na wadze szalkowej; odważniki 1 kg, 2 kg, 5 kg.
- Odważanie żądanej ilości towaru; dosypywanie, odsypywanie, doprowadzanie wagi do równowagi.
- Wprowadzenie pojęcia *dekagram*.
- Dokonywanie prostych obliczeń wagowych.
- Odmierzanie płynów naczyniami i używanie określeń: *litr, pół litra, ćwierć litra*.
- Proste obliczenia, w których występują pełne litry.
- Odczytywanie wskazań termometru zaokienego i pokojowego.
- Obliczanie różnicy temperatur.
- Rozumienie siły nabywczej poszczególnych monet i banknotów.
- Rozwiązywanie zadań na różnorodne obliczenia pieniężne.
- Rozumienie pojęć: *cena, wartość zakupu, reszta*.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Dziecko jako jednostka społeczna

- Dostrzeganie swojej indywidualności w sferze:
  - fizycznej – dostrzeganie podobieństw i różnic w wyglądzie ludzi i ich fizycznej sprawności;
  - zmysłowej – zdobywanie umiejętności wykorzystywania zmysłów w poznawaniu świata; odczuwanie potrzeby ich doskonalenia;
  - emocjonalnej – rozpoznawanie i nazywanie emocji wyrażanych przez siebie i przez innych ludzi; dostrzeganie, że sposób ich wyrażania może być przyjemny bądź nieprzyjemny; uczenie się właściwego reagowania emocjonalnego w przeżywanej sytuacji oraz właściwego reagowania na zachowania emocjonalne innych ludzi;
  - intelektualnej – zdobywanie przeświadczenia, że umysł każdego człowieka to jego mądrość, jego wiedza; umysł należy ćwiczyć, doskonalić
- Poczucie własnej wartości – odkrywanie swoich możliwości w toku działania; nazywanie obszarów działania, w których dziecko czuje, że jest dobre bądź najlepsze z całego zespołu

Dziecko jako członek rodziny

- Identyfikowanie się z rodziną i jej tradycjami – posługiwanie się swoim nazwiskiem; poznawanie imion i nazwisk dalszych krewnych; zapoznanie się z historią rodziny; odczuwanie dumy z przynależności do rodziny; wskazywanie, z kogo i z czego odczuwa się dumę;
- Tworzenie życzliwych więzi rodzinnych:
  - okazywanie miłości członkom rodziny; darzenie szacunkiem rodziców i dziadków;
  - pamiętanie o uroczystościach rodzinnych, składaniu życzeń, wręczaniu upominków;
  - odczuwanie i okazywanie radości i dumy z osiągnięć zawodowych rodziców i dziadków;
  - dostrzeganie i rozumienie potrzeb członków rodziny.
- Podejmowanie i wypełnianie obowiązków domowych:
  - wypełnianie stałych obowiązków domowych bez przypominania;
  - utrzymywanie porządku w swoim pokoju; wspólne troszczenie się o estetykę mieszkania i otoczenia;
- Dziecko jako uczeń:
  - systematyczne poznawanie praw i obowiązków ucznia; pomaganie nauczycielowi w przygotowaniu pomocy dydaktycznych; sumienne pełnienie dyżurów w klasie; poszanowanie podręczników, przyborów szkolnych,

sumienne wykonywanie powierzonych zadań edukacyjnych i organizacyjnych; odpowiednie zachowywanie się w klasie, w szatni, szkolnej świetlicy, bibliotece itp., poszanowanie wspólnego dobra;
—poznawanie, jak uczą się dzieci w innych krajach, w szczególności w kraju nauczanego języka;
—zdobywanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji;
—uczenie się właściwego reagowania emocjonalnego na sukces lub porażkę.

Dziecko jako członek społeczności klasowej:

—staranie się o utrzymanie serdecznych stosunków z innymi dziećmi w klasie; okazywanie sobie życzliwości;
—przestrzeganie kulturalnego odnoszenia się do siebie nawzajem, stosowanie zwrotów grzecznościowych
—dzielenie radości innych; gratulowanie koleżankom lub kolegom wygranej;
—opiekowanie się dziećmi potrzebującymi pomocy; właściwe odnoszenie się do dzieci niepełnosprawnych,
—unikanie krzyku, kłótni i innych zachowań agresywnych w kontaktach z rówieśnikami;
—poszanowanie cudzej własności i wytworów pracy koleżanek lub kolegów, poszanowanie tajemnicy korespondencji

- Poznawanie historii swojej rodziny.
- Rozumienie nazwy swego kraju, jego stolicy, barw, godła i hymnu narodowego;
- Zdobywanie wiedzy o przynależności do Unii Europejskiej.
- Poznawanie polskich legend i rocznic ważniejszych wydarzeń historycznych.
- Zapoznanie z wybranymi zwyczajami i tradycjami polskimi.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Jesień

- W klasowym kąci przyrody:

—opieka nad roślinami i zwierzętami hodowanymi w kąci przyrody; zbieranie okazów przyrodniczych; robienie bukietów z zasuszonych kwiatów;

—obserwowanie wzrostu rośliny;
—prowadzenie kalendarza pogody;

- W ogrodzie lub na polu:

—rozdzielanie i podawanie nazw warzyw; wymienianie nazw ich części oraz wskazywanie części jadalnych; wartości odżywcze warzyw; surówki; różne sposoby przechowywania warzyw, przetwory

—poznawanie chwastów (oset, pokrzywa, skrzyp, perz); uzasadnianie, dlaczego należy je usuwać;

—rozpoznawanie i podawanie nazw ozdobnych roślin kwiatowych: aster, chryzantema, nasturcja, nagietek, malwa, pelargonium i inne rośliny dostępne do obserwacji; zabezpieczanie wieloletnich roślin kwiatowych przed zimą (np. róż);

—szkodniki roślin: mszyce, pędraki, ślimaki;

—zwierzęta pożyteczne: biedronki, żaby, jeże.

- W sadzie:

—rozpoznawanie i podawanie nazw drzew owocowych i krzewów owocowych

—sposoby zbierania i przechowywania owoców; higiena spożywania owoców; wartości odżywcze; sałatki owocowe; przetwory rola witamin w rozwoju organizmu;

W parku lub w lesie:

—rozpoznawanie po liściach i owocach wybranych drzew liściastych oraz drzew iglastych

—poznanie kilku zwierząt żyjących w naturalnym środowisku do przetrwania zimy; zagrożenia ze strony człowieka

- W domu:

—zwierzęta hodowane przez człowieka: pies, kot, papuga, chomik;

—tryb życia, sposób odżywiania się zwierząt domowych;

—obowiązki hodowcy.

Zima

- W klasowym kąci przyrody:

—systematyczna opieka nad hodowlami założonymi jesienią;

- W parku lub w lesie:

—odpoczynek przyrody znaczenie pokrywy śnieżnej dla roślin i zwierząt; zmiany w wyglądzie zwierząt

—konieczność dokarmiania zwierząt (sarny, jelenie, dziki, zające); poznawanie zwierząt chronionych;

—systematyczne dokarmianie ptaków; rozpoznawanie ptaków gromadzących się w miejscach dokarmiania

- W ogrodzie zoologicznym – poznawanie wybranych zwierząt egzotycznych, np. słonia, żyrafy, lwa, charakterystycznego wyglądu każdego z tych zwierząt, sposobu poruszania się i odżywiania, cech ich prawdziwego środowiska.

Wiosna

- W klasowym kąci przyrody:

—wysiewanie nasion do skrzynek; pielęgnowanie i obserwowanie ich kiełkowania i wzrostu

—obserwowanie życia roślin i zwierząt żyjących w środowisku wodnym

—wykonywanie doświadczeń na obecność powietrza w otoczeniu, także w wodzie.

• W ogrodzie lub na polu:

—rozpoznawanie nasion warzyw—obserwowanie wyglądu i zachowania zwierząt, takich

• W sadzie:

—prace pielęgnacyjne w sadzie;

—zapoznanie się ze sposobem, w jaki pszczoły wytwarzają miód.

• W parku lub w lesie:

—wiosenne rośliny kwiatowe (przebiśnieg, zawilec, fiołek, konwalia); poznawanie roślin chronionych;

—powrót ptaków, zakładanie gniazd, opieka nad pisklętami;

—ochrona lasów, szkółki leśne.

• Na łące:

—zapoznanie z roślinami łąkowymi: bratek polny, jaskier, mniszek lekarski, stokrotka, koniczyna;

—zwierzęta spotykane na łące: zając, mysz, liczne owady, niektóre ptaki;

—łąka jako miejsce wypasania roślinożernych zwierząt hodowlanych: krowy, kozy, owcy, konia.

W gospodarstwie wiejskim:

—zwierzęta hodowane przez człowieka, nazwa i wygląd zwierząt dorosłych i młodych;

sposób poruszania się i odżywiania; rozpoznawanie głosów wydawanych przez te zwierzęta; sposób odżywiania się zwierząt; ich znaczenie dla człowieka; wartość odżywcza

Funkcje życiowe człowieka – ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek

• Odżywianie: poznawanie sposobów zabezpieczania pokarmów przed zepsuciem; poznawanie szkodliwych dla zdrowia produktów.

• Higiena osobista: rozumienie konieczności częstego mycia rąk w ciągu dnia; wyrobienie nawyku mycia zębów po każdym posiłku; dbanie o czystość paznokci i włosów; prawidłowe korzystanie z przyborów do mycia, urządzeń sanitarnych i utrzymywanie ich w czystości; utrzymywanie porządku wokół siebie.

• Bezwarunkowe przestrzeganie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w klasie i w szkole.

• Zakaz prowokowania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu podczas zabaw, na przerwach, na zajęciach z wychowania technicznego, fizycznego.

• Przestrzeganie zakazu zabaw w miejscach niedozwolonych.

• Rozumienie zakazu zbliżania się do nieznanymi zwierząt.

• Rozumienie potrzeby zachowania ostrożności w kontaktach z osobami obcymi; bezpieczeństwo w internecie.

• Świadome przestrzeganie zasad ruchu drogowego dla pieszych.

• Radzenie sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu; powiadamianie odpowiednich instytucji o wypadkach i zagrożeniach, ważne telefony i inne sposoby zawiadamiania o zagrożeniach

• Rozumienie znaczenia ruchu dla rozwoju organizmu; uprawianie wybranych sportów letnich i zimowych, np.: jazda na sankach, łyżwach; rozumienie potrzeby odpowiedniej ilości snu.

• Realizowanie swoich zainteresowań i pasji; zachowanie odpowiedniej postawy podczas oglądania programów telewizyjnych oraz pracy i zabawy przy komputerze.

• Znajomość nazwy swojej miejscowości, ulicy; poznawanie historii i związanych z nimi legend oraz faktów.

• Wskazanie w najbliższej okolicy ciekawych obiektów, zabytków, rezerwatów przyrody, skansenów.

• Poznawanie tradycji, obyczajów i obrzędów regionalnych; odróżnianie ludowych motywów swojego regionu; w miarę możliwości uczestniczenie w obrzędach związanych ze świętami,

• Dbanie o estetykę najbliższego otoczenia i dobre stosunki sąsiedzkie.

• Poznanie osobliwości fauny i flory swojej miejscowości.

• Wskazywanie na mapie fizycznej granic Polski, głównych miast, rzek.

• Zapoznanie z wybranymi krainami geograficznymi Polski.

—temperatura – obserwacja zmiennych warunków pogodowych

—wiatr – obserwacja kierunku i siły wiatru; —opady – rodzaje deszczu.

• Rozumienie, że Ziemia jest jedną z ośmiu planet krążących wokół Słońca; interesowanie się wyprawami w kosmos.

• Dostrzeganie wspólnych cech ludzi żyjących na naszej planecie:

• Rozumienie konieczności ochrony środowiska naturalnego; oszczędzania wody, elektryczności; zbierania surowców wtórnych; segregowanie odpadów; czynny udział w akcji „Sprzątanie świata”, obchodach „Święta Ziemi”.

EDUKACJA PLASTYCZNA

• Utrwalenie kształtów poznanych w klasie 1 oraz poznanie nowych: wypukłego, wklęsłego, owalnego, spiczastego, wydłużonego, sercowatego.

• Rodzaje faktur: puszysta, miękka, gładka, kosmata; łączenie faktur podobnych i kontrastowych.

• Stopniowanie wielkości składowych, np. większy od..., ale mniejszy od...; największy – najmniejszy; określanie wielkości i proporcji kilku osób;

- Usytuowanie obiektów w przestrzeni: na środku kartki, wysoko, na dole, na lewo, od prawej strony; stojący, siedzący, leżący, jadący, biegnący, fruujący, kłęzący, pochylony nad...
  - Oddalenie obiektów: dalej niż..., bliżej tego..., tak samo daleko jak...
  - Oglądanie dzieł sztuki, wyróżnianie w obrazie różnego rodzaju linii i próba uzasadniania ich obecności w tym właśnie miejscu; określanie ich wpływu na atmosferę dzieła, np. *Tam ruch i niepokój, a tu cisza, pogoda, spokój...*; próba uchwycenia znaczenia kolorystyki w obrazie.
  - Rysowanie ołówkiem, kredkami świecowymi, patykiem na podkładzie z klejówki, lawowanie tuszem, rysowanie świecą lub kredą na czarnym tle.
  - Rysowanie z wyobraźni, z pamięci, z pokazu.
  - Rysowanie pojedynczych przedmiotów, zwierząt, roślin, postaci, zjawisk.
  - Rysowanie scen związanych z własnymi przeżyciami oraz z treścią znanych dziecku tekstów literackich.
  - Wyznaczanie linią konturów postaci i przedmiotów.
  - Malowanie barwnych plam; dopatrywanie się rozmaitych fantastycznych stworów w plamach rozlanej na kartce farby; tworzenie plam symetrycznych poprzez zginanie kartki.
  - Wykonywanie prac o tematyce abstrakcyjnej z wykorzystaniem zestawu różnorodnych plam.
  - Poznawanie i podawanie nazw barw podstawowych: czerwona – żółta – niebieska; tworzenie barw pochodnych.
  - Eksperymentowanie w przedstawianiu tych samych przedmiotów raz w kolorze, raz w tonacji biało-czarnej, aby określić wpływ koloru na jakość dzieła.
- Poznawanie sposobów łączenia materiałów: zszywanie, sklejanie, zbijanie, spinanie, zaginanie.
- Zapoznanie z historią wybranych wynalazków, np. od pióra gęsiego do długopisu; od łuczywa do żarówki.
  - Zapoznanie z rodzajami maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, samoloty, helikoptery, statki, łodzie), wytwórczych (narzędzia i przyrządy), informatycznych (telefon, komputer, MP3).
  - Zapoznanie z rodzajami budowli: domy mieszkalne, fabryki, biurowce, wieże itp.
  - Zapoznanie z wybranymi zawodami, głównie związanymi z techniką.

EDUKACJA MUZYCZNA

- Słuchanie ciszy; rozpoznawanie i naśladowanie głosów z otoczenia.
- Rozpoznawanie brzmienia instrumentów niemelodycznych i melodycznych (fletu, fortepianu, skrzypiec); zapoznanie z elementarną budową tych instrumentów.
- Kształcenie głosu, zwracanie uwagi na poprawną i swobodną postawę podczas śpiewu; regulowanie oddechu
- Zbiorowe i indywidualne śpiewanie piosenek
- Wyszukiwanie w utworach powtarzających się fragmentów melodii.
- Zabawy bieżne, szybkie reagowanie na różne sygnały muzyczne; rozplanowanie ruchu w przestrzeni krokami wyznaczonymi przez rytm.
- Zabawy ze śpiewem; inscenizowanie piosenek, tańce regionalne (krakowiak).
- Recytowanie rytmiczne sylab, słów, zdań.
- Swobodne improwizowanie na temat, np. zabawy zimowe, owady w sadzie; improwizacje wokalne do krótkich, prostych wierszowanek, przysłów.
- Improwizowanie melodii na dzwonek i innych instrumentach.
- Tworzenie muzycznych ilustracji do wierszy i opowiadań.
- Rysowanie i malowanie ilustracji do słuchanej melodii, piosenki.
- Wydobywanie dźwięków z przedmiotów: klocków, papieru, pudełek, folii, butelek szklanych, plastikowych.
- Akompaniament do piosenek i zabaw ruchowych z zastosowaniem naturalnych efektów akustycznych: tupania, klaskania, pstrykania, uderzania o uda.
- Granie na instrumentach perkusyjnych, niemelodycznych: grzechotce, bębenku, trójkącie, tamburynie, kołatce, kastanietach.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

- Utrzymywanie w czystości rąk i całego ciała, przebieganie się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu;
- Dostosowywanie stroju do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych
- Ćwiczenia ramion: w siadzie kłęcznym – krążenie ramion ugiętych i wyprostowanych w siadzie kłęcznym lub w staniu; w siadzie skrzyżnym, kłęcznym lub rozkrocznym
- Ćwiczenia nóg: w staniu, siad skrzyżny – wstawanie z siadu skrzyżnego bez pomocy rąk; podskoki zwarte w przód, w bok, w tył; tupanie nogami w różnym tempie
- Ćwiczenia stóp: powtórzenie ćwiczeń z klasy pierwszej oraz w siadzie toczenie piłeczki palcami stopy.
- Ćwiczenia równowagi bez przyrządów • Ćwiczenia równowagi na przyrządzie: przejście przodem po belce, listwie ławeczki; przejście tyłem po ławeczce.
- Rzuty: piłeczkami (prawą i lewą ręką), szyszkami do tarczy; w parach – doskonalenie rzutów i chwytów piłeczki.